Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Ontwerp wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen i.v.m. uittreden gemeente Montferland

Adviseur	: R. Berendsen	**Datum B&W**	: 20 augustus 2024
Programma	: @@	**Datum Raad**	: 17 september 2024
Portefeuillehouder	: E. Weststeijn	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding
Het college van de gemeente Montferland heeft in oktober 2023 laten weten dat zij de samenwerking binnen de Groene Metropoolregio (verder GMR) vanaf 2025 wenst te beëindigen. Montferland heeft in 2021, bij de start van de GMR, al aangegeven dat het gemeentestuur zich beraadt op de regionale samenwerking. Zowel de optie Regio Achterhoek als de optie GMR zijn daarin meegenomen. De gemeenteraad van Montferland heeft zich uiteindelijk uitsproken voor aansluiting bij de Regio Achterhoek. Daarmee verlaten zij de GMR. De uittreding van de gemeente Montferland heeft financiële, juridische, en organisatorische consequenties. Dit voorstel behandelt deze gevolgen op hoofdlijnen. Tevens voorziet dit voorstel erin om uw raad, conform de Wgr, in de gelegenheid te stellen om desgewenst een zienswijze te geven op de herziening van de tekst van de Gemeenschappelijke Regeling, gericht op de uittreding van de gemeente Montferland.

Gevraagde beslissing
1. Kennisnemen van de rapportage van de consequenties van uittreding van de gemeente Montferland uit de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR), zoals behandeld in het Algemeen Bestuur van de GMR in april 2024, waarbij de uittredingsvergoeding is vastgesteld op € 9.611.
2. Instemmen met bijgevoegde zienswijze op het ontwerp wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen, gericht op de feitelijke uittreding van Montferland per 1 januari 2025.

Wat willen we bereiken?
Een actuele Gemeenschappelijke Regeling voor de samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Argumenten
1.1 De uittredingsvergoeding is bepaald conform de richtlijnen van de GR.
De GMR heeft een extern bureau opdracht gegeven om, samen met het Regiobureau, de gevolgen van de uittreding van Montferland in kaart te brengen. De rapportage is opgesteld conform de ‘Richtlijnen uittreding Gemeenschappelijke Regeling Arnhem-Nijmegen’ uit 2021 en vormt de basis voor de uittredingsvergoeding. De vergoeding kent twee componenten: kosten die te maken hebben met de overcapaciteit die kan ontstaan bij het vertrek van een deelnemer en de eenmalige kosten die gemaakt moeten worden om de gemeente Montferland te ontkoppelen van de regionale samenwerking (zoals de opdracht aan het externe bureau). Zie verder argument 1.2.

1.2 Het uittreden van Montferland leidt niet tot aantoonbare structurele overcapaciteit. De uittredingsvergoeding betreft derhalve uitsluitend incidentele kosten.

In de rapportage van het externe bureau is geconcludeerd dat het vertrek van de gemeente Montferland per 31 december 2024 niet leidt tot aantoonbare (structurele) overcapaciteit als bedoeld in de 'Richtlijnen uittreding Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem-Nijmegen' en daarom geen grondslag is om een uittredingsvergoeding vast te stellen. Wel zijn met de uittreding van Montferland zijn incidentele kosten gemoeid, bijvoorbeeld voor informatiemanagement (aanpassen accounts en autorisaties, dataoverdracht etc.), communicatie (aanpassing communicatie-uitingen), juridische zaken (wijziging GR) en het opstellen van het rapport m.b.t. de uittreding. Tevens ontvangt Montferland een deel van de algemene reserve van de GMR. Per saldo bedraagt de uittredingsvergoeding van Montferland aan de GMR € 9.611.

2.1 Het proces m.b.t. de herziening van de tekst van de GR voldoet aan de bepalingen in de Wgr.
De uittreding van Montferland vraagt om een aanpassing van de (tekst van de) Gemeenschappelijke Regeling (GR). Het besluitvormingsproces dat hiervoor doorlopen moet worden is vastgelegd in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr). Volgens de wettelijke procedure vraagt deze wijziging om de volgende stappen:

- stap 1: het college vraagt de gemeenteraad op grond van artikel 1 lid 3 van de Wgr om een zienswijze op de voorgenomen wijziging. Daarin voorziet dit concept raadsvoorstel;
- stap 2: het college vraagt de gemeenteraad op grond van artikel 1 lid 4 van de Wgr om toestemming om het definitieve wijzigingsbesluit vast te kunnen stellen. Deze stap vindt plaats na beoordeling van de ingediende zienswijzen door de GMR en evt. wijzigingen o.b.v. die zienswijzen.

De besluitvorming door de colleges kan de uittreding van de gemeente Montferland op zichzelf niet blokkeren. Dit besluit is immers voorbehouden aan de gemeente Montferland zelf. De wijziging van de gemeenschappelijke regeling moet echter wel de procedure als bedoeld in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) doorlopen.

2.2 De voorgestelde wijziging van de GR bevat geen beleidsinhoudelijke wijziging.
De voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling voorziet in het schrappen van de gemeente Montferland in de aanhef van de regeling. Voor het overige blijft de complete tekst van de GR ongewijzigd. Op grond hiervan wordt dan ook voorgesteld om een positieve zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen
1. De financiële bijdrage aan de GMR voor de overige 17 deelnemers neemt licht toe.
Met de uittreding van Montferland daalt het aantal deelnemers aan de GMR met ca. 37.000 inwoners van de in totaal ca. 809.000 inwoners. Dit heeft een (relatief gering) effect op het (financieel) draagvlak. Zie verder onder 'wat mag het kosten'.

Wat gaan we daarvoor doen?

a) Planning
In de aanbiedingsbrief verzoekt de GMR om de zienswijze van de raad voor het zomerreces te ontvangen. Er is ambtelijk aangegeven dat in Rozendaal (net als in enkele andere gemeenten) aan het eind van het derde kwartaal een besluit genomen kan worden over de zienswijze. Dit stuit niet op problemen. In het vierde kwartaal wordt de definitieve besluitvorming afgerond.

b) Evaluatie
N.v.t.

c) Participatie en communicatie
Er is eensgezindheid over de uitredingskosten. De communicatieuitingen van de GMR worden de komende periode aangepast op 17 in plaats van 18 deelnemers. Lokaal is geen communicatie nodig.

d) Publicatie verplicht?
N.v.t.

Wat mag het kosten?
Het totale prijsverhogende effect van de uittreding van Montferland voor de achterblijvende 17 gemeenten bedraagt ca € 0,30 per inwoner. Voor Rozendaal komt dit neer op ca € 540, -. De GMR heeft in haar ontwerp Regionale Agenda 2025-2028 (en begroting) al rekening gehouden met de uittreding van Montferland. Deze stukken zijn op 2 juli jl. in de raad van Rozendaal behandeld. De raad heeft daarop een positief besluit genomen.

De gemeente Montferland doet voor het jaar 2024 nog in drie opgaves mee aan de GMR. Aan het einde van dat jaar wordt de jaarrekening opgemaakt. Montferland deelt dan uiteraard nog mee in het (positief of negatief) resultaat. Daarnaast dient de algemene reserve van de GMR na uitkering aan Montferland na 2024 weer op niveau gebracht te worden.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum, gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Bijlage(n)
1. Aanbiedingsbrief wijziging GR uittreding Montferland 17 gemeenten, 15 april 2024
2. Rapportage Onderzoek effecten uittreding Montferland, 10 april 2024
3. Besluit tot Wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Regio Arnhem – Nijmegen
4. Concept Raadsbesluit ontwerp wijzigingsbesluit GMR uittreden Montferland
5. Concept zienswijzebrief aan bestuur GMR